

Trūkst stratēģijas nākotnes speciālistu gatavošanai

IK LETA informācija

Latvijas augstskolu rektori uzskata, ka pārmetumi par to, ka Latvijā netiek gatavoti tautsaimniecības vajadzībām nepieciešamie speciālisti, saistīti ar faktu, ka valstij nav redzējuma un stratēģijas par nākotnē nepieciešamajiem speciālistiem.

Kā norādīja rektori, pašlaik speciālistu pieprasījumu darba tirgū jāspēj paredzēt augstskolām pašām, turklāt piecus līdz septiņus gadus uz priekšu. Šis uzdevums ir sarežģīts, jo pat paši darba devēji, ņemot vērā pašreizējās darba tirgus prasības, to nevar pateikt, norāda Banku augstskolas rektore un Latvijas Rektoru padomes priekšsēdētāja Tatjana Volkova.

Turklāt, kā norāda Liepājas universitātes (LiepU) rektors Oskars Zīds, augstskolām arī pašām ir jāpēta, kādas ir darba devēju pieprasījums pēc to absolventiem un viņu noiets darba tirgū, jo neviena no valsts iestā-

dēm to nedara. Tādēļ Valsts kontroles (VK) pārmetumi, ka Latvijas augstskolu studenti netiek gatavoti tautsaimniecības vajadzībām, ir nepamatoti, ja nav arī darba devēju viedokļa.

„Ja jau augstākās izglītības kvalitāte Latvijā tiek atzīta par zemu, kādēļ mūsu augstskolu beidzējus labprāt pieņem darbā ārzemēs un konkurences cīņā viņi nav sliktāki kā ārzemnieki?” retoriski vaicā LiepU rektors. Vienlaikus viņš gan atzīst, ka augstākā izglītība ir sava veida tirgus un jaunās programmas tiek gatavotas tur, kur ir studentu pieprasījums.

Savukārt Rīgas Tehniskās universitātes rektors Ivars Knēts VK secinājumus daļēji atzīst par „dziesmu, ko mēs dziedam”, jo Latvijā ir pārāk daudz sociālo zinātņu speciālistu, bet nepietiekams skaits dabaszinātnieku, materiālpētnieku, inženieru un kvalificētu medicīniskās darbinieku.

„To mēs esam izteikuši, un tas ir viens no iemesliem,

kādēļ šogad pirmo reizi skolēniem ir obligātais centralizētais eksāmens matemātikā,” uzsvēra I. Knēts, „lai jauniešiem, pabeidzot skolu, nebūtu jāsecina, ka viņi nav gatavi nākt uz fakultātēm, kas nodrošina valstij vajadzīgās izglītības programmas.”

I. Knēts akcentēja arī vēl vienu nozīmīgu problēmas aspektu – studentu tiesības par maksu mācīties to, ko paši vēlas, bet Latvijā par saviem līdzekļiem studē aptuveni trīs ceturtdaļas studentu. „Ja cilvēks ir gatavs maksāt un pats iet studēt sociālās zinātnes, tur nevar vainot ne valsti, ne ministriju, taču nevajag šajās jomās vēl ieguldīt valsts naudu,” ir pārliecināts rektors.

Banku augstskolas rektore uzskata, ka situācijas risinājums iespējams, augstskolām studentu gatavošanā orientējoties nevis uz noteiktām tautsaimniecības nozarēm, bet vajadzībām, kādas būs jāapmierina tirgū, attīstoties jaunām tehnoloģijām. ■